College voor de Rechten van de Mens Postbus 16001 3500 DA Utrecht www.rijksoverheid.nl www.facebook.com/minbzk www.twitter.com/minbzk www.linkedin.com/company/ ministerie-van-bzk

Kenmerk 2022-0000135700

Uw kenmerk

Datum 22 maart 2022

Betreft Mensenrechten in het Koninkrijk

Met belangstelling heb ik kennisgenomen van uw brief van 14 maart jl. over mensenrechten in het Koninkrijk. In deze brief reageer ik mede namens de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties op uw brief. In de brief signaleert het College dat er verschillen bestaan in de bescherming van mensenrechten tussen Europees Nederland en Caribisch Nederland. Met het College ben ik van mening dat deze verschillen de komende tijd zoveel mogelijk moeten worden opgeheven.

Een afwijkend regime rond mensenrechten in Caribisch Nederland bestaat allereerst inzake bepaalde mensenrechtenverdragen. Het vorige kabinet heeft aan de beëindiging van deze praktijk een begin gemaakt, door in reactie op het door u genoemde AIV-advies uit 2018 te besluiten dat differentiatie in de gelding van toekomstige mensenrechtenverdragen binnen het land Nederland niet langer acceptabel is. Hiertoe is het Draaiboek voor de regelgeving gewijzigd.¹

Verder is naar aanleiding van het betreffende AIV-advies een commissie ingesteld, bestaande uit vertegenwoordigers van de vier landen van het Koninkrijk, waarin wordt bezien hoe de implementatie van reeds bestaande mensenrechtenverdragen in alle delen van het Koninkrijk kan worden bespoedigd.² Deze commissie richt zich niet alleen op de implementatie van mensenrechtenverdragen in de Caribische landen, maar heeft ook de bevordering hiervan in Caribisch Nederland op het oog. De daadwerkelijke implementatie van mensenrechtenverdragen in Caribisch Nederland is uiteindelijk primair een zaak van de beleidsverantwoordelijke Haagse departementen in samenwerking met het lokale bestuur. Het door het College aangehaalde Verdrag van Istanbul is hiervan

¹ Nr. 220 (Voorbereiding van verdrag en memorandum of understanding, gelding van verdrag voor delen van het Koninkrijk) | Kenniscentrum voor beleid en regelgeving (kcbr.nl)

² Deze zogeheten mensenrechtenverdragencommissie is organisatorisch ingebed in het Ambtelijk wetgevingsoverleg Koninkrijksrelaties (AWOK). Zij bestaat, wat Nederland betreft, uit ambtenaren van de ministeries van BZK en BZ en, wat Aruba, Curaçao en Sint Maarten betreft, uit ambtenaren van de Directies Wetgeving en Juridische Zaken en de Directies Buitenlandse Betrekkingen. De commissie komt ongeveer één keer per kwartaal digitaal bijeen.

een mooi voorbeeld. In een recente brief van de staatssecretaris van het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, mede namens de minister van Justitie en Veiligheid, de minister voor Rechtsbescherming, wordt toegelicht op welke manier door de ministeries en de openbare lichamen wordt toegewerkt naar de bekrachtiging van het betreffende verdrag. Voor de implementatie van het door het College aangehaalde VN-gehandicaptenverdrag is vanwege de schaal van de eilanden en de lokale omstandigheden er gekozen voor een geheel andere, meer individuele aanpak dan in Europees Nederland. Het ministerie van VWS heeft middelen beschikbaar gesteld aan de openbare lichamen om projecten tot uitvoering te brengen. Zo wordt er door de openbare lichamen onder andere gewerkt aan het aanpassen van woningen van mensen met een beperking en het toegankelijk maken van publieke ruimten. En is er geïnvesteerd in de toeleiding van mensen met een beperking naar een (sociale) werkplek.

Naast deze individuele aanpak vanuit de openbare lichamen werkt ook het Rijk aan het verbeteren van het voorzieningenaanbod voor mensen met een beperking in Caribisch Nederland. Het ministerie van VWS zet in 2022 de expertise van een arts verstandelijk gehandicapten in om de doorontwikkeling van het zorgaanbod te verkennen. De ministeries van VWS, OCW en SZW werken daarnaast nauw samen om de voorzieningen voor onderwijs en kinderopvang beschikbaar te maken voor kinderen met een extra zorg- of ondersteuningsbehoefte. Zo zijn er pilots gestart in het kader van het programma BES(t)4Kids voor inclusieve kinderopvang. En wordt er gewerkt aan de inrichting van specialistische onderwijsvoorzieningen.

Ook is er op dit moment sprake van differentiatie in de bescherming van mensenrechten rond het thema gelijke behandeling. Discriminatie is zowel in Europese deel van Nederland als op de eilanden in Caribisch Nederland verboden. Het recht op gelijke behandeling en het discriminatieverbod - gegarandeerd in artikel 1 van onze Grondwet en in internationale verdragen zoals het Europees Verdrag van de Rechten van de mens - is ook van toepassing in Caribisch Nederland. Momenteel is de gelijkebehandelingswetgeving nog niet van toepassing in Caribisch Nederland. Dit is onder andere het gevolg van afspraken tussen de Rijksoverheid en de openbare lichamen over beperkte invoering van wetgeving (legislatieve terughoudendheid) na de staatkundige wijziging in 2010. Met de introductie van het comply or explain-principe wordt afstand genomen van de legislatieve terughoudendheid. De komende tijd zal in het kader van de introductie van het comply or explain-principe bezien worden welke wetgeving aangepast moet worden. Een mogelijke aanpassing van gelijkebehandelingswetgeving kan worden gezien als onderdeel van deze operatie. Om te bezien hoe een mogelijke aanpassing vormgegeven moet worden en welke gevolgen dat heeft, heeft de minister van BZK in 2018 een verkenning aangekondigd naar de vraag wat er nodig is om gelijkebehandelingswetgeving (gefaseerd) van toepassing te verklaren voor de openbare lichamen. In 2019 is met de verkenning gestart, maar het traject heeft vertraging opgelopen door de coronapandemie. Zo snel mogelijk wordt de verkenning door de Minister van BZK voortgezet, zodat deze in 2022 afgerond kan worden.

Ik ga verkennen wat de mogelijkheden zijn om implementatie van mensenrechten in Caribisch Nederland te bespoedigen. Daarnaast ga ik graag in op uw aanbod

Kenmerk 2022-0000135700

voor een mondelinge toelichting. Het lijkt me goed om in een gesprek met het College voor de Rechten van de Mens deze belangrijke thematiek te bespreken.

De staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties Digitalisering en Koninkrijksrelaties

Alexandra C. van Huffelen